

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

XVIII. De Restitutione in integrum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

ut de omnibus articulis, qui in precibus ponuntur, justitia suum consequatur effectum, in omnibus appellatio interdita intelligitur. Vnde nihil intererit, utrum appellatio inhibeat in primo, an in secundo: in medio, an in fine. Sed hoc ita intelligi oportet, si capitula connexa fuerint: ceterum a quoties clausula, per quam appellationis remedium tollitur, in medio literarum ponitur, si sunt plura negotia se minimè contingentia, tantum præmissa complectitur, nisi forte & in fine literarum prædicta clausula iteretur.

Appellari potest, si locus non tutus partibus assignatur, vel sententia contineat manifestam iniquitatem, etiam si sit rescriptum appellatione remota. h. d.

Interdum etiam non obstante prohibitione appellari poterit, ut decretum est in *b. eo*, qui per delegatos iudices in iudicium ad locum non tutum vocatus fuerit: nisi enim locum idoneum iudices assignent, non erit propterea appellationis remedium interclusum, quod appellatione remota procedi debere mandatum fuerit. Idem etiam obrinet, cum sententia fertur iniqua: licet enim causa appellatione remota commissa fuerit, sententiæ tamen stari non debet, si iniquitatem contineat manifestam.

Lappo anno, & ex causa biennio appellatio est deferta. h. d.

Illud tam iudiciali appellationi, quam ei, quæ extra iudicium interponitur, commune est, quod e huiusmodi appellatibus annus, & ex iusta causa biennium à die appellationis interpositæ indulgetur: quo temporis spacio & prosequi, & finire appellationis causam compellendi erunt: alioqui si per negligentiam appellantis hoc temporis spaciū fluxerit, adeo causa deferta censetur, ut etiam si appellans ipse cum appellato, aut appellatus etiam per se, & principaliter prosequatur, non propterea minus in rem iudicatam censetur transisse sententia à qua fuerit appellatum.

Tempus casus, quibus tempus ad prosequendum non currit. h. d.

Quandiu tamen per compromissum, vel aliâ de partium expresso consensu differitur prosecutio, tempus ad prosequendam appellationem ab homine, vel à iure præfixum minimè currit appellanti, nisi forte iudex ex dilatione periculum imminere videns, in illa procedi præciperet.

Tempus datum à iure ad prosequendam appellationem, potest breviori per iudicem ex causa. h. d.

Et licet anni, vel biennii spaciū appellantis indulgetur, poterit tamen iudex à quo, secundum locorum distantiam, personarumque & negotii qualitatem brevius tempus moderari, intra quod si is, qui appellavit, causam appellationis non fuerit prosecutus, tenebit sententia. Coget ergo iudex partes appellatione non admittit, ut vel appellationem interpositam prosequantur, vel eoram eo iuris pareant æquitati.

Quando periculum est in mora, debet iudex breviori terminum prosequenda appellationis. h. d.

Superior quoque iudex si ex dilatione viderit imminere periculum, potest & debet neutro appellationem prosequente, ut periculum evitetur, occurrere: puta si à sententia lata super confirmatione alicujus electi provocatum fuerit, & utraque pars velit etiam ad annum appellationis prosecutionem differre, potest utique, imò debet is, ad quem appellatum fuit, providè terminum moderari, ne diu gregi dominico cura pastoris deficiat.

Interdum ad prosequendam appellationem datur plus, quam biennium. h. d.

a C. inquisitionis tua. ext. cod. ti. b Ca. ex part. tua. el. primo. ext. cod. ti. c Ca. cum si Romana. ext. eo. ti. can. & qui. 2. quæst. 6. * Clem. pen. de appellat. d Clem. quamdiu. eod. ti. e Can. cum si Romana. ext. eod. ti. f Ca. ad hac. el. 3. ext. cod. g C. oblati. 9. superior. ext. eod.

Accidit tamen aliquando, ut non per annum, vel biennium, sed etiam ulterius causam appellationis alicui prosequi concedatur, ut puta si quem per impotentiam a prosecutione omisisse constiterit, vel cum iudice ex proprio officio super causa electionis etiam lapso biennio cognoscere conceditur.

Parti potest sibi terminum prosequenda appellationis breviori, non prorogare. h. d.

Parti quoque interdum sibi prosequenda appellationis terminum præfigit. Sed cum hoc gratia litium citius expediendarum indultum fuerit, juris terminus à parte præveniri, non prorogari poterit, sicut nec in una causa tertio provocari licebit.

Confirmatio in forma communi non præiudicat appellatori, ne laudum invalidum rborat, aut processum impedit, sed obvia si per re ab aliquo pacifice possessa. facti ut qui non possit convenire absq. mandato sedis Apostolicæ. h. d.

Offremò sciendum est, quod si sententiam appellatione suspensam, antequam ipsius appellationis causa commissa fuerit, vel laudum contra iuris, vel compromissi formam latum Apostolico recepto in forma communi confirmari obtentum fuerit, talis confirmatio nec appellationi præiudicium afferet, nec invalidum laudum ullo firmitatis robore muniet. Nam etiam si ante latam sententiam litigiosæ rei confirmationem ab Apostolica sede quis impetraverit, non propterea minus de causa poterit iudex cognoscere, & eam sine debito terminare. Quamquam si rem pacificè quis possiderit, cum inde confirmatio obtinuit, non erit licitum iudici de questione postmodum exorta absq. mandato sedis Apostolicæ decernere: nisi certum sit, quod per falsi suggestionem fuerit elicit.

DE RESTITUTIONE IN INTEGRUM. TITVLVS XVIII.

Minor & Ecclesia restituantur adversus simulationem, etiam à sede Apostolica latam. h. d.

Ab hac autem iis, qui appellationis remedio destituti sunt, auxilio restitutionis in integrum succurritur, sed nec omnibus, nec semper, nec ob omnibus. Minor igitur & Ecclesia, si se prolatione sententiæ graviter læsos conquerantur, & appellandi temporis iam fluxerint, restitutionem in integrum impetrare poterunt. Quod quidem adeo obtinet, ut etiam si ab Apostolico e sententia lata fuerit, non propterea magis in integrum restitutionis petitio impediatur. Nec enim negatur, à Romanæ sedis sententiam in melius posse commutari, cum aut surreptum aliquid fuerit, aut ipsa pro consideratione ætatis, & temporum, seu gravium necessitatum aliquid ordinant.

Restituitur Ecclesia adversus quælibet lesionem, etiam adversus aliam Ecclesiam. h. d.

Ed si non sententia, sed vel contractu e, vel consensio, ne f, vel probationis omissione, vel temporis fluxu g Ecclesia læsa fuerit, restitutio indulgenda erit: nec solum contra privatos homines, sed etiam adversus aliam Ecclesiam. h.

Beneficium restitutionis in integrum non indulgetur, nisi intra quatuor annos, si non subsit aliqua rationalis causa, ut dictum spaciū prorogetur. h. d.

Ed si sive sententia, sive contractu, vel aliter se læsam prætendat Ecclesia, & propterea se ad beneficium restitutionis in integrum admitti postulet, si quadriennii spaciū à die læsionis lapsum fuerit, amplius restituita non erit, nisi prævaricationis, vel manifeste

a Cap. ex ratione. ext. eo. b C. i. sa. ex litteris. c. sig. ext. cod. c Can. tum ex lit. eo. ti. ext. d d. c. tum ex lit. 8. no. v. prof. titim. e Can. i. ext. cod. f Can. 2. eo. ti. in 6. g Clem. un. en. d. h Ca. auditu. extrava. g. eod. tit. i Can. i. eod. tit. an 6. fraudis

fraus probetur super hoc intervenisse commentum, aut alia causa subsistat, quae iudicem ad hoc beneficium concedendum movere debeat. Et a si tempore laesa asseratur, non fiet restitutio, nisi ad tantum temporis, in quantum se laesam esse legitime probaverit.

Restitutio in integrum, semel negata non conceditur amplius, etiam in alio iudicio, nisi duobus casibus hic contentis. h. d.

Quod si semel b restitutio in integrum in alio iudicio denegata fuerit, praeter quam ad appellationem omnimodam, non erit eidem amplius concedenda, nisi novis defensionibus ad huiusmodi beneficium admittenda fuerit.

Penis, qui & quando possunt de restitutione in integrum cognoscere. h. d.

Huiusmodi e verò restitutionum cause solum coram iudicibus ordinariis administrationem habentibus, vel delegatis ab eis tractari poterunt, & terminari: sive hoc ipsis delegatis specialiter demandatum fue-

a *Canon. qui. eos. tit. b. C. fin. eos. tit. extr. c. C. pen. extr. tit. ii.*

rit, sive commissio eis negotio, huiusmodi questionem incidere contingat. Delegati verò ab Ordinariis, qui administrationem non habent, sed tantummodo iudicandi facultatem, sive arbitri, de his causis cognoscere nequeunt, nisi coram eis incidenter mota fuerint.

Per querelam & supplicationem retractatur sententia. Et sub qua forma supplicatio porrigatur. h. d.

Per supplicationem a quoque Principi porrectam, aut per querelam appellationis remedio destitutis subveniri solet. Erit autem supplicatio intra decem dies post sententiam offerenda: quo subsecuto sententia non aliter executioni mandabitur, quam si victrix pars idoneam fideiussionem praebuerit, tantum restituendi cum legitimis augmentis, quantum fuerit in condemnatione, si legitima retractatione sententia resolvatur. Et nisi sub hac forma supplicatio porrigatur, executio sententiae sine fideiussione procedet, retractationis iure illi servando, qui se gravatum putaverit, ut intra biennium supplicare valeat.

a *Gl. in vers. supplicavit. c. ex. l. extra. tit. extra. de. ee. 10.*

FINIS LIBRI TERTII.

INSTITUTIONUM JURIS CANONICI. LIBER QUARTUS.

DE ACCUSATIONIBUS, DENUNCIATIONIBUS, ET INQUISITIONIBUS.

TITULUS PRIMUS.

Criminalia Iudicia non habent aliquid simile cum Civilibus. Et instituantur per Accusationem, Denunciationem, & Inquisitionem. Et accusationem inscriptio, denunciationem charitativa monitio praecedere debet. hoc dicit.

CRIMINALIA Iudicia nihil semè simile habent cum ceteris Iudiciis, de quibus proximè locuti sumus: magneque diversitas eorum est, & in institutis, & in exercendis. Instituantur autem aut per Accusationem, aut per Denunciationem, aut per Inquisitionem. Per Accusationem, cum solenni praecedente inscriptione a per Accusatorem Rei crimen ad Iudicem deferretur. Per Denunciationem, ut cum nulla praecedente inscriptione, sed tantum charitativa monitione ad Iudicem notitiam crimen deducitur. Ideo autem, cum in modum Accusationis crimen objicitur, est inscriptio ne-

cessaria, non cum in modum Denunciationis: quoniam ad depositionem instituitur accusatio, sed ad correctionem est denuntiatio faciendae.

Accusator non probans obiectum crimen, tenetur ad poenam rationis, nisi suam innocentiam purgaverit: & interim dum purgat, est suspendendus. h. d.

Accusator igitur, si legitimis destitutus sit probationibus, eam poenam a debet incurrere, quam si probasset, reus sustinere debebat. Denuncians verò licet ad rationem non teneatur, si tamen b in probatione deficiat, donec suam purgaverit innocentiam, & ab officio & beneficio suspendendus erit: ut ceteri simili poena perterriti ad aliorum infamiam facile non prosiliant.

a *Canon. qui. crimen. 2. quæst. 1. & c. super. hu. in. princ. ext. tit. ii.*

a *Canon. qui. non. probare. 2. quæst. 3. & can. qui. crimen. 2. quæst. 3. c. 2. ext. de. calum.*

